

Afdeling	: OCSW	B&W-voorstel: DJ-1182
Naam opsteller voorstel	: Gonnie Poell	Zaaknummer: 896
Portefuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Jeugdhulp

Voorstel

1. Vast te stellen van de "Richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017";
2. Te besluiten om de budgetplafonds van de jeugdhulpaanbieders op te hogen naar het niveau van de realisatie 2016 en de budgetplafonds aan te passen naar schaalgrootte van Midden-Limburg west;
3. JJM Verheesen in zijn functie van contractmanager Sociaal Domein te machtigen om de in de communicatieparagraaf genoemde brief, in concept bijgevoegd als bijlage, namens de gemeente Weert te ondertekenen (artikel 171 Gemeentewet);
4. De raad te informeren conform bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Inleiding

Tijdens de inkoop van de Jeugdhulp voor 2017 is eind 2016 gebleken dat de gemeenten Midden-Limburg geconfronteerd werden met (grote) financiële tekorten. Twee van de zeven gemeenten hebben een geraamd overschot waaronder de gemeente Weert. De financiële tekorten zijn (op regionaal niveau) vooral een gevolg van het nieuwe verdeelmodel van de middelen voor de jeugdhulp. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de verschillen tussen de zeven gemeenten groot zijn.

Besloten is om budgettair neutraal in te kopen op het niveau van de individuele gemeente en in het eerste kwartaal 2017 met de aanbieders te onderzoeken hoe te komen tot een vermindering van kosten en gebruik van de Jeugdhulp in het licht van de transformatie en behoud van kwaliteit.

De opbrengsten staan beschreven in de nu voorliggende richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017.

Beoogd effect/doel

De richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017 heeft als doel inzicht te geven in de mogelijkheden om kosten voor de Jeugdhulp te besparen voor de komende jaren en de inspanningen die hiervoor gedaan moeten worden. Het beoogd effect is beschikbare Jeugdhulp, met minimaal behoud van bestaande kwaliteit.

Weert, 22 maart 2017 De directeur,	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
	akkoord						
	bespreken						
Soort besluit: Besluit college		28 maart 2017					

In te vullen door het B&W secretariaat: Akkoord Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder Anders, nl.:

Beslissing d.d.:

 Niet akkoord Gewijzigde versie A-stuk B-stuk C-stuk

De secretaris,

Nummer: 10

Argumenten

Beslispunt 1: vast te stellen van de richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017.

Met 18 aanbieders is in de maanden januari en februari een gesprek gevoerd over de financiële tekorten. Aan deze aanbieders is gevraagd een plan van aanpak in te dienen gericht op kostenreductie, vermindering gebruik van Jeugdhulp met behoud van kwaliteit en in het licht van transformatie van het sociale domein. In de maanden februari en maart zijn de plannen van aanpak ingediend door de 18 aanbieders. Er is een ambtelijke werkgroep ingericht om de plannen van aanpak te beoordelen, te analyseren en aanbevelingen te doen. Hierbij heeft de ambtelijke werkgroep de speerpunten uit het verlengde beleidsplan als richtinggevend genomen.

Met alle verkregen input én eigen inzichten op basis van twee jaar ervaring met de Jeugdhulp komt de werkgroep tot een reeks aanbevelingen voor beleid en uitvoering. De aanbevelingen zijn beschreven in de nu voorliggende richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017. Reeds ingezette beleidsactiviteiten zijn niet opgenomen. Deze richtinggevende notitie is op hoofdlijnen. Na vaststelling gaat een uitwerking plaatsvinden in de maand april. Dit betekent tevens dat de aanbevelingen nog niet zijn vertaald naar een kosten-baten analyse (voor zover dat mogelijk is), de termijn was hiervoor te kort.

Beslispunt 2: te besluiten om de budgetplafonds van de jeugdhulpaanbieders op te hogen naar het niveau van de realisatie 2016 en de budgetplafonds aan te passen naar schaalgrootte van Midden-Limburg west;

De meeste aanbieders hebben aangegeven dat de budgetplafonds zoals deze nu zijn opgenomen in de contracten niet voldoende zijn voor 2017 en zelfs niet voldoende zijn voor de lopende trajecten.

Ook is aangegeven dat het hanteren van budgetplafonds per gemeente betekent dat het plafond (dat al veel te laag is) nog sterker onder druk staat omdat er geen substitutie kan plaatsvinden tussen de gemeenten. Met andere woorden, wat men eventueel bij gemeente A niet nodig heeft omdat er minder vraag is, kan niet worden ingezet bij gemeente B waar meer vraag is.

Conclusie met betrekking tot de budgetten 2017 op basis van de richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017: de plannen van aanpak hebben nauwelijks input gegeven om te komen tot een kostenreductie binnen een jaar. Realisatie van kostenreductie zal een proces van meerdere jaren vergen.

Daarom wordt voorgesteld de budgetplafonds voor 2017 op te hogen en de schaalgrootte van plafonds aan te passen van lokaal niveau naar niveau van Midden-Limburg west.

Beslispunt 3: JJM Verheesen in zijn functie van contractmanager Sociaal Domein te machtigen om de in de communicatieparagraaf genoemde brief, in concept bijgevoegd als bijlage, namens de gemeente Weert te ondertekenen (artikel 171 Gemeentewet).

Voorgesteld wordt een volmacht te verlenen aan de contractmanager voor de ondertekening van de te verzenden brief.

Beslispunt 4: de raad te informeren conform bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Voorgesteld wordt om de gemeenteraad middels een raadsinformatiebrief te informeren over inkoop 2017 (richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017 en budgetplafonds), het op 21 maart 2017 genomen besluit over verwerving 2018 (start procedure en basisovereenkomsten), intensivering van de samenwerking en verevening van het budget Jeugdhulp in MLW.

Kanttekeningen en risico's

Verhoging van de budgetplafonds mag geen prikkel zijn bij de aanbieders om minder actief in te zetten op het transformatie proces en kostenvermindering. Hier zal op gemonitord worden.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De door uw college vastgestelde exploitatieopzet jeugd 2017 (BW-010241, die voor Weert afsloot met een positief saldo van € 242.220) was voor wat betreft zorg in natura (ZIN) gebaseerd op de verwachte uitgaven 2016. Deze verwachte uitgaven waren ontleend aan de 3^e kwartaalrapportage 2016 voor jeugd.

De in de conceptjaarrekening 2016 verantwoorde uitgaven voor jeugd m.b.t. ZIN wijken voor de gemeente Weert niet substantieel af van de verwachtingen uit de 3^e kwartaalrapportage 2016.

Door de budgetplafonds 2017 op het niveau van de realisatie 2016 vast te stellen sluiten de budgetplafonds dus in grote lijnen aan bij de verwachte uitgaven ZIN in de vastgestelde exploitatieopzet 2017 jeugd.

In de vastgestelde exploitatieopzet 2017 jeugd is geen rekening gehouden met eventuele financiële gevolgen van de richtinggevende aanbevelingen zoals deze zijn opgenomen in de richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017. Deze financiële gevolgen zijn op dit moment nog niet (voldoende) te kwantificeren.

Uitvoering/evaluatie

De voortgang wordt besproken en gevolgd door de stuurgroep Sociaal Domein ML West (portefeuillehouders, ambtelijk opdrachtgevers en projectleiders).

Communicatie/participatie

Alle aanbieders worden per bijgevoegde brief geïnformeerd over de aanpassingen van hun budgetplafonds.

Overleg gevoerd met

Intern: financieel adviseur P. Vos, juridisch beleidsadviseur M. Rosbergen, contractmanager J. Verheesen, F. van Beeck

Extern: regionaal inkoopadviseur, portefeuillehouders en ambtelijk opdrachtgevers van Nederweert en Leudal

Bijlagen

1. Richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017
2. Brief voor de aanbieders
3. Raadsinformatiebrief

Richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017

Midden-Limburg west
Gemeente Leudal
Gemeente Nederweert
Gemeente Weert

Vastgesteld door het college van:

Midden-Limburg West:

De gemeente Leudal

d.d. 28-03-2017

De gemeente Nederweert

d.d. 28-03-2017

De gemeente Weert

d.d. 28-03-2017

Samenvatting

Aanleiding

De regio Midden-Limburg is geconfronteerd worden met substantiële geprognosticeerde tekorten voor de inkoop van de Jeugdhulp 2017. Gemeenten krijgen in 2017 beduidend minder middelen (als gevolg van korting en ander verdeelmodel) en de verschillen tussen de zeven gemeenten is groot. Er is budgettair neutraal per gemeente ingekocht hetgeen voor de aanbieders een grote korting betekent. Tegelijkertijd zijn er gesprekken met de aanbieders gevoerd met de vraag hoe we gezamenlijk kunnen komen tot een kostenreductie met behoud van kwaliteit. De meeste aanbieders waarmee een gesprek is gevoerd hebben ook een plan van aanpak ingediend.

Op basis van de gesprekken, de plannen, de vastgestelde beleidskaders van gemeenten en de prille ervaring met het huidig stelsel is de conclusie getrokken dat het goed is om koersvast te blijven.

Waar mogelijk gaan we lopende of reeds voorgenomen beleidsactiviteiten versnellen of aanscherpen en er worden enkele nieuwe activiteiten ingezet.

De opgenomen aanbevelingen zijn gericht op:

1. Nieuwe verwervingsystematiek voor 2018 en verder;
2. Vermindering van administratieve lasten;
3. Bijstellen van budgetplafonds en monitoring;
4. Integraal programmaplan preventie voor het sociale domein met een versnelling voor preventie jeugd;
5. Kinderopvang en buitenschoolse opvang meer toegankelijk maken voor kinderen met een beperking;
6. Alternatieve opvang voor kinderen met een beperking ter ontlasting van ouders;
7. Aanpassing van het werkproces toegang bij het CJG-ML op bepaling duur, doelen regie en evaluatiemomenten;
8. Flexibele consultatie van aanbieders bij het CJG-ML in het toegangsproces (bij specifieke cases);
9. Multidisciplinair overleg inrichten voor casuïstiek die dermate complex is dat de oplossing alleen samen gevonden kan worden. Deelnemers hebben mandaat;
10. Onderzoek naar verwijzingen van huisartsen, medisch specialisten en huisartsen;
11. Pilot CJG-ML en enkele huisartsen gericht op succesfactoren voor de samenwerking scherp krijgen;
12. Investeren in de relatie gemeenten, CJG-ML en aanbieders;
13. Investeer in de brede keten in het gedachtengoed van 1Gezin1Plan;
14. Verduidelijking rollen en taken van aanbieders in het kader van de transformatie;
15. Afschalingsmogelijkheden verkennen;
16. Nader onderzoek doen op diverse thema's;
17. Knelpunten in de scheidslijn met andere wetten bespreken om tot oplossingen te komen;

Conclusie met betrekking tot de budgetten 2017: binnen 1 jaar is het niet haalbaar om tot een substantiële kostenreductie te komen. Voorgesteld is de budgetplafonds op te hogen.

Conclusie met betrekking tot het proces: alle thema's worden toegevoegd aan de uitvoeringsagenda en in de maand april uitwerkt.

Inhoudsopgave

	Inleiding	5
1.	Algemeen beeld	6
2.	Verwerving en bedrijfsvoering	8
3.	Preventie	9
4.	Van individueel naar algemene voorziening	11
5.	Toegang	12
6.	Gespecialiseerde Jeugdhulp	14
7.	Overig	16
8.	Conclusies	16

Bijlagen

1. **Uitvoeringsagenda van verlengde beleidsplan**

Inleiding

Tijdens de inkoop van de Jeugdhulp voor 2017 is gebleken dat de gemeenten in Midden-Limburg geconfronteerd worden met substantiële geprognosticeerde tekorten. De tekorten zijn (op regionaal niveau) vooral een gevolg van het nieuwe verdeelmodel van de middelen voor de jeugdhulp. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de verschillen tussen de zeven gemeenten groot zijn, er zijn gemeenten met grote financiële tekorten en er zijn twee gemeenten met een positieve prognose¹.

Na intensief (ambtelijk en bestuurlijk) overleg tussen de zeven gemeenten is eind december (college besluit 20-12-2016) ingezet op:

- Voor 2017 vooralsnog budgettair neutraal ingekocht wordt op het niveau van de individuele gemeente hetgeen betekent dat aanbieders (opnieuw) geconfronteerd worden met een fikse korting op hun budgetplafond;
- Met een vertegenwoordiging van aanbieders in gesprek gegaan wordt met de centrale vraag hoe de regio, uitgaande van transformatie en behoud van kwaliteit, komt tot een vermindering van gebruik en kosten van de Jeugdhulp;
- Aanbieders middels verzending van hun contract voor 2017 op de hoogte worden gebracht van hun budgetplafond voor 2017, dit is eind december 2016 gedaan.

Proces

Op basis van deze keuzes is het volgende proces doorlopen:

- Er zijn gesprekken gevoerd met 18 aanbieders. De meeste aanbieders hebben een plan van aanpak ingediend. Vervolgens heeft een tweede ronde gesprekken plaatsgevonden met enkele aanbieders waarin de plannen zijn toegelicht;
- Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg (CJG-ML) en met de twee gecertificeerde instellingen die ook een verwijfsfunctie hebben;
- Een ambtelijke werkgroep heeft de plannen van aanpak beoordeeld en geanalyseerd. Hierbij is uitgegaan van de speerpunten uit het (in december 2016) vastgestelde beleidsplan.

Voorliggende richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017

Samenvattend: met alle verkregen input (gesprekken en plannen van aanpak) én het verlengde beleidsplan én eigen inzichten op basis van twee jaar ervaring met de Jeugdhulp, komt de ambtelijke werkgroep tot een reeks aanbevelingen voor beleid en uitvoering. Reeds ingezette beleidsactiviteiten zijn niet opgenomen tenzij deze van grote impact zijn. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van alle onderwerpen uit de uitvoeringsagenda. Deze richtinggevende notitie geeft aanbevelingen op hoofdlijnen waarbij, na vaststelling, een uitwerking gaat plaatsvinden. Dit betekent tevens dat de aanbevelingen nog niet zijn vertaald naar concrete resultaten en een kosten-baten analyse (voor zover dat mogelijk is). Deze uitwerking zal zo veel als mogelijk gedaan worden met de sub regio Midden-Limburg oost.

¹ Op basis van de exploitatie Jeugdhulp is de prognose:
Leudal € -1.773.379, Nederweert € -539.683, Weert € 242.220

1. Algemeen beeld

De jeugdhulpaanbieders hebben plannen van aanpak ingediend (en/of input gegeven in gesprekken) die wat betreft inhoud, omvang en aanbevelingen zeer divers zijn. In het algemeen kan gezegd worden dat iedere aanbieder wel ideeën heeft over de transformatie van de jeugdhulp. Tegelijk gaat het hierbij vaak om algemene geformuleerde ideeën en nog relatief weinig concrete voorstellen. Samenvatting van hetgeen is ingebracht tijdens de gesprekken en/of middels de plannen van aanpak:

Input met betrekking tot de basisvoorzieningen

- Mogelijkheden onderzoeken van de kinderopvang voor kinderen met een beperking;
- Verenigingen toegankelijk maken voor kinderen met een beperking;
- Goedkopere alternatieven bedenken voor logeren (voorbeeld uit NL);

Input met betrekking tot bedrijfsvoeringsaspecten

- Hanteer uniforme tarieven (meerdere aanbieders);
- Inzet van lagere DBC's, inzet korter en sneller, geeft wel risico op terugval;
- Huidige bekostigingseenheden omzetten naar een uurtarief;
- Controleer of gefactureerde uren werkelijk geleverd zijn;
- Substitutie tussen gemeenten mogelijk houden;
- Administratieve lastenverlichting (door veel aanbieders aangegeven);
- Registratie bij hulpverleners moet omlaag;
- Evalueer huidige inkoopbeleid en toedeling aan een grote diversiteit van aanbieders;

Input met betrekking tot innovatie en op-en afschalen

- Diverse aanbieders hebben aangegeven welke innovatie men intern nastreeft;
- Bereidheid om nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen;
- Aanbieders kunnen meer afschalen;
- Doorstroom stagneert omdat er wachttijden zijn voor vervolg plekken (VG-sector);
- Door ambulantisering en verkorting behandelduur kan eerder afgeschaald worden;
- Goedkoper alternatief is beschikbaar voor GGZ behandelplekken;

Input met betrekking tot ketensamenwerking – ontschotting

- Er zijn knelpunten met betrekking tot ontschotting;
- Ketenzorg kunnen we uitbreiden;
- Partnership met andere aanbieder waardoor het eigen aanbod verruimd is;
- Partnership met andere aanbieder met specifieke projecten;
- Beter samenwerking is gewenst om rondpompen van cliënten te voorkomen, ervaren hulpverleners moeten bij de voordeur staan;
- Aanbieder wil meer naar de voorkant (meerdere aanbieders);
- Ontschotting bij de gemeenten is dringend gewenst;

Input met betrekking tot 1Gezin1Plan

- Er wordt gewerkt met 1Gzin1Plan (meerdere aanbieders);
- In het kader van 1G1P kunnen rollen beter omschreven worden;

Input met betrekking tot de interne organisaties

- Men is intern kritisch op instroom en doorstroom (meerdere aanbieders);
- Organisatie is efficiënt ingericht, geen mogelijkheden tot besparing (meerdere aanbieders);

Input met betrekking tot relatie andere wetten

- We zien een toename van jeugdhulp in het onderwijs (enkele aanbieders);
- Wens om te komen tot ontschotting Jeugdwet, Wlz en zorgverzekeringswet;
- Knelpunten Jeugdwet en Wlz bespreken met CIZ;

- Kan de fysio en de logopedie in de behandelgroep ook betaald worden door de zorgverzekeraar;

Input met betrekking tot het Jeugdstelsel in Midden-Limburg

- Nader onderzoek of verwijzingen naar GGZ altijd nodig zijn;
- Nader onderzoek naar de effecten van marktwerking;
- Nader onderzoek waar de grootste groei zit of de hoogste kosten;
- Publicatie van gegevens budgetomvang, groei en bezuinigingen van alle aanbieders;
- Uitvoeren van schadelast analyse per aanbieder (voldoet iedereen aan de transitie);
- Nader onderzoek naar toename kosten bij Veilig Thuis;
- Gedragsverandering is nodig door anders naar gezondheid en zorg te kijken;
- Multidisciplinair niet standaard, alleen als het nodig is;

Input met betrekking tot de toegang

- Toegang moet langere duur afgeven zodat er minder herindicaties nodig zijn;
- Toegang kan specifiekere zijn;
- Categorisering in licht, midden en zwaar inzetten als dynamisch stuurmiddel;
- Is er nog winst te halen in het traject voor de verwijzing;
- Ondersteuning al inzetten bij langdurige diagnosetrajecten;
- Voorkom dubbele verstrekkingen;
- Toegang kan meer sturen op in te zetten ondersteuning;
- Toegang uitbreiden met specialisten (samenwerkingsverband van vier aanbieders);
- Evaluatie van omvang van verwijzingen;
- Gemeenten moeten meer invloed krijgen op de vele toegangspoorten;

Overig

- Informatievoorziening kan beter;
- Blijf koersvast (enkele aanbieders);
- Politieke keuze maken: voor wie zijn de middelen beschikbaar (iedereen of alleen de meest kwetsbare kinderen);
- Samen naar Den Haag.

Een groot aantal aanbevelingen is verwerkt in deze voorliggende richtinggevende notitie:

- Veel aanbevelingen over bedrijfsvoering krijgen een plek bij de nieuwe verwervingssystematiek vanaf 2018, hoofdstuk 2;
- Input met betrekking tot preventie, kinderopvang en de toegang is opgenomen in hoofdstuk 3, 4 en 5;
- Diverse voorstellen voor nader onderzoek zijn opgenomen in hoofdstuk 6.

Er is ook input ontvangen die maar beperkt of niet is overgenomen, zoals:

- Voorstellen over nader onderzoek over gegevens van zorggebruik en kosten per aanbieder. Gemeenten beschikken over gegevens per aanbieder maar mogen deze niet openbaar maken. Wel is de jaarrapportage Jeugdhulp 2015 beschikbaar en de gegevens van 2016 zullen medio april 2017 beschikbaar zijn;
- Er is een behoefte bij aanbieders om "naar de voorkant te gaan". Dit is niet conform beleid van de gemeenten. Het CJG-ML is hiervoor gepositioneerd. De wens van gemeenten en het CJG-ML is wel dat aanbieders ondersteunend zijn aan het CJG-ML, zie hoofdstuk 5.

Op basis van de gesprekken, de plannen, de beleidskaders en de prille ervaring met het huidige stelsel komt de werkgroep tot de conclusie dat het goed is om koersvast te blijven. Waar mogelijk gaan we lopende of reeds voorgenomen beleidsactiviteiten versnellen of aanscherpen en er worden enkele nieuwe activiteiten ingezet.

2. Verwerving² en bedrijfsvoering

2.1. Verwerving 2018 en verdere jaren

De gemeenten hebben ervoor gekozen om vanaf 2018 op een andere wijze de Jeugdhulp te gaan verwerven. Dit dient een nadrukkelijke bijdrage te leveren aan transformatie en de cliënt en zijn/haar ondersteuningsvraag centraal te stellen.

Dit betekent dat bij de verwerving vanaf 2018 uitgegaan wordt van:

- Alle inzet van professionele ondersteuning dient gericht te zijn op maximale zelfredzaamheid en/of participatie, binnen de mogelijkheden van de burger;
- Regie ligt waar mogelijk bij de cliënt, als dat niet mogelijk is neemt een professional dit tijdelijk over;
- Gemeenten gaan deze ondersteuning verwerven op basis van clientgerichte resultaten;
- Gemeenten en aanbieders kiezen hierbij voor vereenvoudiging door middel van het verwerven op basis van profielen;
- Aanbieders krijgen meer ruimte én meer (financiële) prikkels om flexibeler invulling te geven aan passende hulp; maatwerk in plaats van vooraf vastgestelde producten;
- Gemeenten gaan monitoren op resultaat.

Bovenstaande betekent in praktijk een omslag voor cliënten, de toegangsbepalers, de aanbieders en gemeenten.

2.2. Administratieve lasten

Op welke wijze kunnen gemeenten een bijdrage leveren aan het verminderen van de administratieve lasten? De oproep is groot onder de aanbieders!

Aanbeveling: administratieve lastenverlichting moet een vast aandachtspunt zijn bij het inrichten van systemen en werkprocessen. Stel een "minder lasten agenda" op met ondersteuning van het landelijk programma informatie voorziening Sociaal Domein.

2.3. Contractmanagement en monitoring

De gemeenten monitoren de kosten jeugdhulp vanaf 2015 via kwartaalrapportages. Deze rapportages komen tot stand op basis van gegevens van het gezamenlijk facturatie-declaratieteam, een uitvraag van GGZ-diensten via JB-Lorens en de aangeleverde kwartaalrapportages van gesubsidieerde organisaties.

Aanbeveling: sneller en regelmatig, op aangeven van de aanbieders zelf, inzicht krijgen in de verwachte kosten jeugdhulp voor het jaar. Dit kan worden bewerkstelligd via onderstaande werkwijze:

In januari vult elke aanbieder de monitor in als nulmeting (ondersteuning per cliënt vanaf 1 januari van het jaar tot de einddatum in het jaar, maximaal 31 december van het jaar).

Omdat het inmiddels medio maart is wordt naast de stand van zaken op 1-1 ook de aanvulling tot 1-4 weergegeven.

Vervolgens is er een driedeling;

- Gecontracteerde aanbieders met een budget van €0,00 (nieuw gecontracteerden) vullen de monitor in vóór aanvang van hulpverlening van elke nieuwe cliënt, jeugdige;
- Gecontracteerde aanbieders met een budget kleiner dan €100.000,00 vullen elk kwartaal de monitor in, als de omzet onder de €100.000,00 op jaarbasis blijft, uiterlijk binnen 1 week na afloop van het kwartaal. Wordt het jaarbudget groter dan €100.000,00 dan wordt vanaf dat moment de monitor maandelijks ingevuld;

² Verwerving is een verzamelbegrip voor inkoop en subsidiering

- Gecontracteerde aanbieders met een budget groter dan €100.000,00 vullen de monitor maandelijks in, uiterlijk binnen 1 week na afloop van elke maand.

Doel: door de focus van de monitoring bij de “grootverbruikers” neer te leggen (maandelijkse uitvraag) ontstaat inzicht waar de hulp naar toe gaat c.q. welke hulp veelvuldig geleverd wordt. Contractmanagement zal bij dreigende overschrijdingen, daar waar het budget substantieel uit de pas gaat lopen, handelend ingrijpen. Dit is te vertalen in:

1. Snel in overleg gaan met betreffende aanbieder;
2. Concrete afspraken maken met aanbieders (daar waar mogelijk en haalbaar);
3. Over 1. en 2. wordt aan opdrachtgevers en bestuurders gerapporteerd.

Consequentie: natuurlijk gaat dit monitoren vooralsnog extra administratieve inspanningen vragen van de aanbieders en van de gemeenten. Het zijn echter maatregelen van tijdelijke aard om de volgende redenen:

- Laten we in 2018 plafonds los dan is dit niet meer relevant.
- Hebben we in 2018 het berichtenverkeer, inclusief facturatie, declaratie en vervanging DBC “op orde” dan is dit niet meer relevant.

Tot die tijd, rechtvaardigt een dreigende kostenoverschrijding van meerdere miljoenen op de uitvoering van de Jeugdwet voor Midden-Limburg west een extra administratieve inspanning, zowel voor de aanbieders als voor de gemeenten.

3. Preventie

3.1. Integraal programmaplan preventie ML-West

De huidige beleidsplannen - specifiek binnen het sociaal domein - gebruiken steeds meer zelfredzaamheid en eigen kracht als uitgangspunt. Investeren in normalisering en preventie zijn hierbij essentiële voorwaarden om te komen tot transformatie. Het huidige aanbod van preventie is zeer versnipperd. Er zijn op dit moment verschillende preventieactiviteiten belegd bij diverse partners. Vaak is het onduidelijk welke preventieve activiteiten worden uitgevoerd, door welke organisatie en de samenhang ontbreekt. Uit gesprekken met partners is naar voren gekomen dat er behoefte is om duidelijke verbindingen te leggen.

Aanbeveling: we gaan met alle relevante partners een gezamenlijk programmaplan ontwikkelen waarin aan preventie in de verschillende beleidsterreinen samenhangend invulling wordt geven. Op deze manier wordt prioriteit gelegd bij de integraliteit van het onderwerp preventie. Hierbij wordt gedacht aan beleidsterreinen zoals armoede, jeugd, WMO, veiligheid, onderwijs etc.

Doel: doel van het uiteindelijke programmaplan is om samen met partners preventie-activiteiten in kaart te brengen, te verbinden en te versterken. Preventie wordt een geïntegreerd onderdeel van het sociaal domein. De gemeente zal hierin een regierol aannemen en de samenwerking met uitvoerende partners versterken. Het uiteindelijke einddoel van dit traject is dan ook het opstellen van een preventie-agenda, die leidt tot concrete acties.

Onderdeel van het integrale programmaplan preventie zal preventie voor jeugd zijn. In het kader van transformatie van het jeugdstelsel en beoogde kostenreductie zal gezocht worden naar een versnelling:

a. Collectieve opvoedpreventie

De gemeenten in Midden-Limburg hebben een plan 'collectieve opvoedpreventie Midden-Limburg' opgesteld. Het plan is reeds in 2015 opgesteld maar heeft in de uitvoering nog geen prioriteit gekregen.

Aanbeveling: prioriteit geven aan collectieve preventie. Maak een planning voor de uitvoering met het CJG-ML en start met de uitvoering .

Doel: uitvoering van dit plan heeft als doel ouders te informeren over de levensfase van hun kind als ondersteuning in hun opvoedtaak.

Financien: nader bepalen.

b. Preventieve jeugdhulparrangementen

De gemeenten ML hebben preventiearrangementen opgesteld. Hiermee is overzicht ontstaan van preventie jeugdhulparrangementen voor de 15 meest voorkomende opgroei- en opvoedproblemen, het aanbod daarin en de mogelijkheden die we nog onbenut laten om preventie vorm te geven. Dit overzicht levert de (lokale) gemeenten input t.b.v. de inzet van diensten voor de jeugd. Een regionale werkgroep heeft vier interventies gekozen die betrekking hebben op meerdere problemen. Momenteel wordt de inzet van deze interventies voorbereid (kosten, betrokken partners etc).

Aanbeveling: onderzoeken met de werkgroep preventie ML of en hoe de inzet van deze interventies versnel kan worden.

Doel van de preventieactiviteiten is het voorkomen van (ernstige) opvoedproblemen.

Financiën: inzet van preventieactiviteiten vraagt om een extra investering. Kwantificering van de investering is onderdeel van de opdracht van de regionale werkgroep. Op lange termijn (langer dan drie jaar) kan verwacht worden dat minder inzet van gespecialiseerde jeugdhulp nodig is.

3.2. Verenigen werken samen met de lokale welzijnsinstelling en het CJG-ML

Het CJG-ML heeft de opdracht en de ambitie om met de lokale welzijnsinstelling een samenwerking aan te gaan met de verenigingen. Een start is hiermee gemaakt met Wel.kom (gemeente Roermond), het hier ontwikkelde format wordt in 2017 gebruikt door het CJG-ML en de welzijnsinstellingen in de andere gemeenten.

Aanbeveling: onderzoeken met het CJG-ML en de lokale welzijnsinstellingen welke mogelijkheden er zijn om dit te versnellen.

Doel: normaliseren en vroegsignalering. De verenigingen zien veel jeugdigen en hebben daarmee een belangrijke signaalfunctie. Bij samenwerking worden de verenigingen ondersteund bij het handelen n.a.v. de zorgsignalen. Ook kunnen verenigingen ondersteund worden in het omgaan met jeugdigen met "ander gedrag" zodat meer jeugdigen met "ander gedrag" gebruik kunnen maken van lokale verenigingen (o.m. middels workshops).

Financiën: de uitvoering en realisatie van een dergelijk project vallen binnen de reguliere werkzaamheden van het CJG-ML en het welzijnswerk. Echter zijn er wel extra financiële middelen nodig voor PR en workshops. In de uitwerking wordt dit nader geconcretiseerd.

4. Van individuele naar algemene voorziening

Kinderen met een beperking kunnen op dit moment zeer beperkt gebruik maken van algemene voorzieningen zoals de peuteropvang, kinderopvang of buitenschoolse opvang. De bestaande (algemene) voorzieningen zijn hier niet of onvoldoende op toegerust. Kinderen met een beperking maken wel gebruik van voorzieningen in het kader van de gespecialiseerde jeugdhulp, vaak op basis van (de producten) individuele begeleiding, dagopvang of logeeropvang. Aanbevelingen:

4.1. Kinderopvang - Buitenschoolse opvang

Aanbeveling: onderzoek welke mogelijkheden er zijn om reguliere kinderopvang-buitenschoolse opvang toegankelijk te maken voor of nieuwe kleinschalige vormen op te zetten voor (een deel van) de kinderen met een beperking en/of gedragsprobleem.

Doel: normaliseren, kinderen in de eigen omgeving kinderopvang bieden en kostenreductie.

Financiën: nader onderzoeken afhankelijk van de mogelijkheden.

4.2. Opvang van kinderen ter ontlasting van ouders

Kinderen met een beperking kunnen nu gebruik maken van de gespecialiseerde jeugdhulp met als doel de ouders te ontlasten, zonder specifieke doelen voor het kind zelf. De vraag is of dit anders, dichterbij huis en goedkoper georganiseerd kan worden. Op casusniveau zal altijd eerst gezocht worden naar mogelijkheden in het netwerk van het gezin.

Aanbeveling: onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een verschuiving te realiseren van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen voor kinderen waarbij ouders ontlast worden. Hierbij wordt ook onderzocht wat de bestaande voorzieningen³ hierin kunnen betekenen.

Doel: normaliseren, passende ondersteuning, kostenreductie.

Financiën: ervan uitgaand dat een algemene voorziening goedkoper is dan een individuele voorziening kan dit kosten besparend zijn (indien er mogelijkheden zijn deze verschuiving te realiseren).

³ Reguliere kinderopvang, buitenschoolse opvang, peuteropvang, opvang op basis van een sociaal medische indicatie

5. Toegang en regie na toegang

5.1. Toegang en regie door het Centrum voor Jeugd en Gezin ML (CJG-ML)

Het CJG-ML is door de gemeenten gemandateerd om de toegang naar de gespecialiseerde jeugdhulp uit te voeren. Op basis van de ervaringen van de afgelopen 2 jaren en gesprekken tussen het CJG-ML en enkele aanbieders heeft het CJG-ML het werkproces van de toegang aangepast. Enerzijds gaat het om de duur van de noodzakelijke jeugdhulp concreter te maken door het CJG-ML, anderzijds gaat het om meer betrokken blijven door het CJG-ML nadat toegang is bepaald en het periodiek evalueren.

Daarnaast zal de toegang vanaf 2018 gaan veranderen omdat de gemeenten de keuze hebben gemaakt om te gaan werken met resultaat gericht profielen (zie 2.1

Aanbeveling:

Het CJG-ML past de interne werkprocessen van de toegang naar gespecialiseerde jeugdhulp aan op (reeds in gang gezet):

- a. De duur van de inzet van de gespecialiseerde jeugdhulp bepalen;
- b. De doelen van de hulpverlening zo concreet mogelijk benoemen;
- c. Meer betrokken te blijven bij gezinnen waar ook gespecialiseerde jeugdhulp ingezet is en waar nodig de regierol te nemen;
- d. Periodieke evaluaties houden met het gezin en de aanbieder(s);
- e. Stroomlijnen met het facturatieteam zodat werkprocessen CJG-ML en facturatieteam afgestemd zijn.

Doel: door de aanpassingen in het werkproces ontstaat er een expliciete prikkel om stil te staan bij mogelijkheden tot afsluiten of afschalen van de hulp.

Financiën: leidt op middellange termijn tot een kostenbesparing.

5.2. Toegang Gecertificeerde instellingen

De gecertificeerde instellingen zullen de toegang vanaf 2018 gaan bijstellen omdat de gemeenten de keuze hebben gemaakt om te gaan werken met resultaat gerichte profielen (zie 2.1). Daarnaast zal met de GI's besproken worden welke verbeteringen doorgevoerd kunnen worden in de toegangsbeoordeling ter voorbereiding op de verwerving 2018 en verder.

5.3. Toegang CJG-ML en gecertificeerde instellingen bij complexe casuïstiek

Het CJG-ML heeft maandelijks een overleg met vertegenwoordigers van de gespecialiseerde Jeugdhulp. Dit overleg is ontstaan in de pilot-fase voor de feitelijke transitie, ruim twee jaar geleden. Het doel van dit specialistenoverleg is consultatie en/of afstemming bij complexe casuïstiek. Dit specialisten-overleg heeft vaste deelnemers van eerder bepaalde aanbieders. Voortschrijdend inzicht laat zien dat dit overleg niet meer voldoende functioneel is.

Het CJG-ML heeft vooral behoefte aan gericht casusoverleg met een selectie van gespecialiseerde aanbieders met specifieke kennis, passend bij de casus (dat kunnen dus andere aanbieders zijn dan nu deelnemen aan het specialistenoverleg). Bij een dergelijk casusoverleg gaat het om snel en flexibel beschikbaar kunnen zijn van aanbieders die het meest passend zijn bij de casus (in plaats van wachten tot het maandelijkse overleg gepland is).

Daarnaast is gebleken dat voor de toegang vanuit het CJG-ML en de gecertificeerde instellingen er soms, bij hoge uitzondering, een casus is waarbij geen enkele aanbieder in staat is de noodzakelijke gespecialiseerde Jeugdhulp te bieden. De oplossing voor deze cases zit vooral in de mogelijkheden van de aanbieders om in gezamenlijkheid een oplossing te bieden.

Aanbevelingen:

- a. Mogelijkheden bespreken met aanbieders om, op casusniveau bij complexe cases, een integraal overleg te realiseren;
- b. Richt een multidisciplinair overleg in met het CJG-ML, de gecertificeerde instellingen en een vertegenwoordiging van aanbieders voor bespreking van casuïstiek die dermate complex is dat de oplossing alleen samen gevonden kan worden. Deelnemers van dit overleg dienen mandaat van hun organisatie te hebben om direct besluiten te kunnen nemen.

Doel: multidisciplinair overleg dient te leiden tot integrale oplossingsrichtingen bij complexe cases waarbij vanuit verschillende invalshoeken is gewogen, gespecialiseerde Jeugdhulp voor bepaling van de toegang betrokken is en aanbieders, waar nodig, een gezamenlijk aanbod doen. Beoogd effect is passend ondersteuning voor complexe cases.

Financiën: nader bepalen

5.4. Toegang Huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen

Voor het stelsel Jeugdhulp geldt dat er vele (wettelijke) verwijzers zijn. Dit betekent dat gemeenten maar beperkt invloed hebben op de instroom naar de gespecialiseerde Jeugdhulp. Het CJG-ML bouwt aan een samenwerking met de huisartsen. Deze samenwerking verloopt nog wisselend en vraagt tijd.

Er is grote behoefte aan gegevens van de andere verwijzers dan het CJG-ML en de gecertificeerde instellingen. Indien we beter zicht hebben op verwijsgedrag van huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen kan er veel gericht ingezet worden op samenwerkingsafspraken.

Aanbevelingen:

- a. Doe onderzoek naar verwijsgedrag van huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen. Het berichtenverkeer is vanaf september 2016 zodanig ingericht dat aanbieders gegevens verstrekken over de verwijzers. De jaarrapportage 2016 zal hier mogelijk meer informatie over geven. Mocht dit onvoldoende zijn dan is de overweging een uitvraag te doen bij de aanbieders over verwijzers. Tot slot: beoordeel of in het berichtenverkeer aanpassingen nodig zijn;
- b. Pilot intensivering samenwerking huisartsen en het CJG-ML gericht op huisartsen die de samenwerking omarmen. De pilot kan diverse doelen dienen zoals hoe informatie uitwisselen, intensieve samenwerking rondom verwijzingen van gezinnen etc;
- c. Nader bepalen welke verplichtingen de gemeenten willen en kunnen opleggen aan alle verwijzers rondom resultaat gerichte verwijzingen en monitoring voor de verwerving 2018.

Doel:

- a. Inzicht krijgen in alle verwijzingen naar gespecialiseerde jeugdhulp zodat er gerichte samenwerkingsafspraken gemaakt kunnen worden;
- b. Doel van een pilot met huisartsen: succes factoren in de samenwerking met huisartsen scherper krijgen en inspiratie voor andere huisartsen praktijken;
- c. Helderheid over de rol van andere verwijzers dan het CJG-ML en GI's bij het resultaatgericht verwijzen.

Financiën: reguliere formatie.

6. Gespecialiseerde Jeugdhulp

6.1. Investeren in de relatie CJG-ML - aanbieders – gemeente

De gemeenten, het CJG-ML en de zorgaanbieders hebben, medio maart 2017, nog maar een prille relatie met elkaar in het nieuwe stelsel. In 2015 en 2016 hebben veel inspanningen plaats gevonden rondom bedrijfsvoering, contractmanagement en het verkrijgen van managements-informatie. Er is weinig tijd en energie vrij gemaakt om met elkaar te verkennen:

- Waartoe zijn we in gezamenlijkheid op aarde, delen we dezelfde visie?
- Als we dezelfde visie delen spreken we dan ook dezelfde taal?
- Hoe gaan we met elkaar de toekomst in?
- Op welke wijzen kunnen CJG-ML, aanbieders en gemeenten invulling geven aan partnership en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Aanbeveling: investeer in de relatie tussen gemeenten, aanbieders en het CJG-ML op alle niveaus (bestuurlijk, tactisch en uitvoerend):

- a. In de verwerving Jeugd 2018 e.v. zit nadrukkelijk het dialoogmodel verwerkt, waarin aanbieders, het CJG-ML met gemeenten aan tafel gaan in verschillende vormen met verschillende rollen (zorgnetwerk, overlegtafels, werkgroepen). De dialoofase start vanaf 1 mei 2017.
- b. Naast de inrichting van het dialoogmodel zal in kaart gebracht worden welke andere ontmoetingen of overleggen er zijn tussen gemeenten, CJG-ML en aanbieders en wat hieraan ontbreekt en/of functioneler ingericht kan worden.

Doel: helderheid verkrijgen over rollen, taken, verantwoordelijkheden en inhoud van relaties tussen gemeenten, CJG-ML en de aanbieders van jeugdhulp.

Financiën: reguliere inzet voor overleg

6.2. Transformatie bij aanbieders

Gemeenten zetten in op een transformatie van het sociaal domein, begrippen hierbij zijn: *Verschuiving van gespecialiseerde Jeugdhulp naar de eerste lijns Jeugdhulp, Met de inrichting van het nieuwe stelsel is specialisme van aanbieders naar het CJG-ML gehaald om vroegtijdig met een normaliserende houding ondersteuning te bieden. Deze eerste lijn is nadrukkelijk gepositioneerd bij alle basisvoorzieningen zodat er vroegtijdig ondersteuning ingezet wordt waar dat nodig is en de basisvoorziening waar nodig ondersteund worden. De individuele professional (van het CJG-ML en de aanbieders) werkt op basis van 1Gezin1Plan: werken vanuit het perspectief van het gezin (het gezin bepaalt de doelen), zet in op versterken eigen kracht van het gezin, gebruikmakend van het netwerk van het gezin. De professional heeft een normaliserende houding richting gezinnen, perspectief bieden aan het gezin, het "gewone" leven als focus. Waar nodig is er samenwerking met partners op andere leefdomeinen. Er is altijd een toets op voldoende veiligheid bij kinderen. De professional biedt de meest passende ondersteuning/behandeling en schaaft af waar mogelijk.*

Uit de gesprekken is gebleken dat over deze definitie van de transformatie overeenstemming lijkt te bestaan maar er lijkt een groot verschil van inzicht in betekenis voor de rol en positionering van aanbieders.

Aanbeveling:

- a. Investeer (opnieuw) in het gedachtegoed van 1Gezin1Plan voor professionals;
- b. Verkenning met de aanbieders over ieders rol in de transformatie en de betekenis van de transformatie voor aanbieder in de toekomst (maak eventueel gebruik van de overleggen in de dialoofase);
- c. Verkenning met aanbieders, CJG-ML en de GI over afschalingsmogelijkheden.

Doel: duidelijkheid voor gemeenten én aanbieders wat verstaan wordt onder transformatie en wat dit betekent voor ieders rol daarin.

Financiën: de transformatie zal leiden tot meer inzet generalistische inzet, eerder afschaling van zorg en minder inzet gespecialiseerde hulp.

6.3. Voorstellen voor nader onderzoek – mogelijkheden verkennen

Diverse aanbieders hebben voorstellen gedaan tot nader onderzoek voor specifieke thema's. Ook bij de gemeenten ligt behoefte aan onderzoek-verkenning bij specifieke thema's.

Aanbevelingen:

- a. Nader onderzoek op schaal Noord-en Midden Limburg naar alle vormen van 24/7 plekken: inventarisatie van het aanbod, gebruik en kosten, weten we wat we nodig hebben, waar liggen mogelijkheden tot ombouw naar ambulante ondersteuning, wat betekent dit voor aanbieders en waar liggen kansen in de samenwerking?
- b. Nader onderzoek van het signaal dat er een gebrek is aan behandelplekken in de VG-sector waardoor door-en uitstroom van opgenomen kinderen stagneert;
- c. Nadere verkenning van de mogelijkheid om beschermd wonen te transformeren naar zelfstandig wonen met begeleiding (kostenreductie Wmo);
- d. Mogelijkheden zoeken voor het bieden van een ambulant alternatief om een opname te voorkomen, gebruik makend van de kennis en ervaring van de aanbieder waarbij dit tot positief resultaat heeft geleid;
- e. Welke inzet en samenwerking is nodig om problemen die van generatie op generatie overgaan te beïnvloeden en doorbreken?

Doel: inzicht krijgen in mogelijkheden om de jeugdhulp kwalitatief te verbeteren en kosten te verminderen op de thema's zoals 24/7 plekken, behandelplekken in de VG sector, transformatie beschermd wonen, bedden ombuigen naar ambulant en inzet gericht op het doorbreken van generatieproblemen.

Financiën: de initiatieven zijn gericht op transformatie in de jeugdhulp en leiden tot minder dure inzet van hulp.

6.4. Concrete voorstellen tot kosten reductie

- a. Ondersteuning bij dyslexie: recent is er een steekproefanalyse gedaan bij dyslexie aanbieders. Op basis van de uitkomst kan geconcludeerd worden dat er verschillende mogelijkheden zijn om te komen tot een kostenreductie met behoud van kwaliteit.

Aanbevelingen:

- a. Hanteren van vaste tarieven;
- b. Aantal behandelingen loslaten (altijd maatwerk bij hetgeen het kind nodig heeft);
- c. Onderzoek mogelijkheden voor preventie in het onderwijs ter voorkoming, maak gebruik van de ervaringen van de pilot BCO Weert;
- d. Onderzoek mogelijkheden, breng voor-en nadelen in kaart om:
 - ondersteuning bij dyslexie anders te organiseren;
 - in te zetten op deskundigheidsbevordering gericht op adviseren van scholen
- e. Stimuleren dat ouders/school oefenen zodat resultaat eerder bereikt wordt. Voor ouders die hierbij hulp nodig hebben (andertaligen, ouders die zelf dyslectisch zijn) kan gedacht worden aan het werven van meer voorleesvrijwilligers/taalmaatjes werven (zowel voor laaggeletterden als dyslectici).
- b. Enkele aanbieders hebben concrete mogelijkheden aangegeven om intern een kostenreductie door te voeren. Deze worden omarmd door de gemeenten.

7. Overig

7.1. Scheidslijn andere wetten

De jeugdwet grenst aan diverse andere wetten: wet langdurende zorg (Wlz), Passend Onderwijs en de zorgverzekeringswet. Op al deze scheidslijnen zien we in meer of mindere mate knelpunten zoals:

- Het CIZ heeft een strenge selectie voor toelating van jeugdigen naar de Wlz met als argument dat kinderen nog in ontwikkeling zijn. Dit is discutabel, zeker bij kinderen met een ernstige meervoudige handicap;
- In toenemende mate zien we een verzoek om Jeugdhulp in te zetten binnen het onderwijs, of wordt (bij uitvallers) onderwijs betaald uit Jeugdhulp budgetten. De vraag is waar de grens ligt;
- Ook bij de scheiding van zorgverzekeringswet en de jeugdwet liggen vraagstukken; medische hulp voor kinderen wordt betaald door de zorgverzekeraar, maar als de ouders van deze kinderen vragen hebben rondom overbelasting wordt naar de gemeente gekeken, is dit terecht?

Aanbeveling: gesprek aangaan met onderwijs, zorgverzekeraar en de verwijzers. Indien de gesprekken niet leidt tot een overeenstemming of meer helderheid over taken en rollen kan dit aangekaart worden bij de VNG en/of het ministerie.

Doel: helderheid over uitvoering van de diverse wetten, de bedoeling, transformatie en de scheidslijnen, inzichtelijk krijgen van eventuele structurele knelpunten en deze bespreken bij betreffende ministeries. Beoogd effect is dat middelen voor de uitvoering van deze wetten goed worden ingezet en geen kind tussen wal en schip raakt.

Financiën: reguliere formatie.

8. Conclusies

8.1 Conclusie met betrekking tot de budgetten 2017:

Geconcludeerd kan worden dat een grote kostenreductie op korte termijn niet realistisch is. Er zijn wel suggesties gedaan om te komen tot transformatie en kostenbesparing maar dit vraagt eerst om een extra investering aan de voorkant en zal pas op de lange termijn een kostenvermindering opleveren. De aanbieders hebben nu een bedrag toegewezen gekregen per gemeente, het zogenaamde budgetplafond. Dit budgetplafond was in 2015 en 2016 toegewezen op schaalgrootte van Midden-Limburg. De meeste aanbieders hebben aangegeven dat het budgetplafond niet realistisch is voor 2017. Het gegeven dat het plafond per gemeente per aanbieder is toegewezen maakt dit zwaarder. Immers, indien er in gemeente A minder cliënten zijn kan men dit budget niet inzetten in gemeente B waar meer cliënten zijn (er mag niet worden geschoven met budgetten tussen gemeenten).

Daarom wordt voorgesteld om:

- De budgetplafonds voor 2017 op te hogen op het niveau van de realisatie 2016 (daadwerkelijk geleverde jeugdhulp);
- De schaalgrootte van budgetplafonds aan te passen van lokaal niveau naar niveau van Midden-Limburg west.

8.2 Conclusie met betrekking tot het proces:

Na vaststelling van deze richtinggevende notitie door de colleges zullen de aanbevelingen uitgewerkt worden. Alle thema's worden toegevoegd aan de uitvoeringsagenda van het verlengde beleidsplan, zie bijlage 1 (voor zover niet al opgenomen in de uitvoeringsagenda).

Van alle thema's wordt in de maand april uitgewerkt:

- a. Beleidsdoel(en)
- b. Beoogd maatschappelijke effecten
- c. Activiteiten en de resultaten
- d. Wie is verantwoordelijk en wie heeft de trekkersrol
- e. Betrokken partners (zowel intern als extern) en rolverdeling
- f. Planning
- g. Hoe te meten (prestatie-indicatoren of evaluaties)
- h. Financiën: regulier budget of additioneel budget dat naar rato verdeeld wordt tussen gemeente
- i. Prioritering:
 1. = Zeer urgent, direct starten (had al moeten gebeuren)
 2. = Urgent, voor de zomer starten
 3. = Matig urgent, najaar of begin 2018 starten

Bijlage 1

Uitvoeringsagenda 2017-2018

(oplegnotitie verlenging beleidsplan Jeugdhulp Midden-Limburg)

Uitvoering beleid

1. Uitvoeren van het plan collectieve preventie door elke gemeente (lokaal).
2. Uitvoeren van de preventie-arrangementen (gezamenlijk bepalen waarop ingezet wordt door de lokale gemeente en de samenwerkende gemeenten, dan bepalen welke partners uitvoering gaan geven aan de preventieactiviteiten).
3. Verbreden van de inzet van Triple P in de keten (methode om ouders een positieve opvoedstijl aan te leren).
4. Versterken van informele zorg (ondersteuning uit netwerk of inzet van vrijwilligers).
5. Blijvend investeren in interne werkprocessen, kwaliteit van de ondersteuning, het meten van effecten en de bekendheid van het CJG-ML door het CJG-ML.
6. Investeren op het werken met het gedachtengoed 1Gezin1Plan door gespecialiseerde jeugdhulp en gecertificeerde instellingen.
7. Nemen van mede verantwoordelijkheid door gespecialiseerde jeugdhulp voor de schaarse middelen en zorgen voor een beheersbare instroom en goede doorstroom.
8. Zoeken naar integrale oplossingen op maat waar (afzonderlijk) aanbod niet in voorziet door gespecialiseerde jeugdhulp.
9. Uitvoeren van plan van aanpak kwaliteitskader Jeugdhulp en Wmo Midden-Limburg.
10. Opstellen plan van aanpak 'adequate pleegzorg' en uitvoering in 2016-2018.
11. Intensiveren van overleg met de gespecialiseerde Jeugdhulp gericht op transformatie.
12. Ontwikkeling nieuwe verwervingsystematiek gericht op resultaat gerichte ondersteuning.
13. Uitdragen van de visie op drang door het CJG-ML naar partners en partners hierin actief aanspreken op hun (nieuwe) rol hierin.
14. Verkenning op samenhang dagvoorzieningen en onderwijs.
15. Uitvoering plan van aanpak crisishulp.
16. Uitvoeren plan van aanpak aansluiting ondersteuning 18-23 jarigen.
17. Ouders en jeugdigen worden door ML betrokken bij beleidsontwikkeling en evaluatie.
18. Onderzoeken of en in hoeverre jeugdhulpvervoer meegenomen dient te worden in het provinciale doelgroepenvervoer (deelname provinciale werkgroep in 2016-2017) vanuit de in ML geldende afspraken.
19. Uitvoering van plan van aanpak transformatie zorgstructuur (lokale uitvoering). Zoals het aansluiten van ouders en/of jeugdigen bij casuïstiek overleg.

Samenwerking - afstemming

20. Investeren (intensiveren of starten) in de samenwerking gemeenten, CJG-ML met de basisvoorzieningen (onderwijs, huisartsen, kinderopvang, verenigingen) door uitvoering van de vastgestelde plannen.
21. Vorm geven of intensiveren van de samenwerking CJG-ML met lokale teams van gemeenten⁴ gericht op integrale toegang waar nodig en warme overdracht van 17-18 jarigen.
22. Intensivering samenwerking CJG-ML en huisartsen.
23. Herziening van de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis, het veiligheidshuis en het voorliggend veld bij drangsituaties.
24. Versterken van de samenwerking tussen vrijwillig en gedwongen kader en het (zo flexibel als mogelijk) op- en vooral ook weer afschalen in de keten van gedwongen en vrijwillig (zo zwaar als nodig, zo licht als mogelijk).
25. Het volgen van de samenwerking met BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming en regelmatig evalueren en bijstellen.
26. Starten met de samenwerking met justitie en rechtbank: hiertoe zal een verkenning plaatsvinden van een mogelijke gezamenlijke agendasetting.
27. Afstemming andere financiers van zorg zoals het onderwijs inzake enkele vraagstukken tussen jeugdhulp en inzet van zorg vanuit passend onderwijs.

Evaluatie - monitoring

28. Ontwikkeling van meetinstrumenten voor meerdere beleidsdoelen.
29. Opstellen van een rapportage per kwartaal.
30. Evalueren van het jeugdstelsel in Midden-Limburg tweede helft 2017 en de effecten van het CJG-ML door de gemeenten ML.
31. Interpreteren van cijfermatige gegevens en trends binnen het gedwongen kader en de uitvoering hierop aanpassen.
32. Verdieping in verwijzingen door artsen: inzicht krijgen in verwijsgedrag, bepalen welke vervolgacties zijn hierop nodig (zoals wat hebben huisartsen nodig, werkproces, samenwerkingsafspraken).
33. Uitvoering van PGB monitoren.
34. In de tweede helft 2019 zal een brede evaluatie met alle betrokkenen gedaan worden waarin de maatschappelijke effecten van het jeugdstelsel gemeten worden.

⁴ Teams Wmo , inkomen, participatie, schulddienstverlening, leerplicht, RMC

Geachte aanbieder van Jeugdhulp in Midden-Limburg,

In december 2016 ontving u namens alle zeven Midden-Limburgse gemeenten een brief ten aanzien van een aantal zaken. In deze brief stelden wij u op de hoogte van het feit dat wij geconfronteerd werden met (grote) dalingen van door het rijk voor 2017 ter beschikking gestelde budgetten. Een harde dobber voor gemeenten in onze regio en niet in de laatste plaats voor u als jeugdhulpaanbieder. Zeker gelet op het feit dat we ook al in de voorafgaande jaren zijn geconfronteerd met verregaande bezuinigingsmaatregelen. De gemeenteraden in Midden-Limburg besloten de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht 'budgetneutraliteit' mee te geven, hetgeen betekent dat jeugdhulp kon worden ingekocht voor het beschikbaar gestelde budget.

Als gemeenten zijn en voelen wij ons verantwoordelijk voor het totale stelsel van jeugdhulp en daarbinnen voor kwalitatief goede zorg voor onze kinderen. Duidelijk was echter wel dat budgetten ons noodzaakten om niet alleen de dingen anders te doen, maar daadwerkelijk te transformeren en andere dingen te gaan doen. Transformeren stond met invoering van de Jeugdwet per 1 januari 2015 al op de agenda van onze gemeenten, maar de financiële situatie maakt een versnelling hierop noodzakelijk.

Met deze brief informeren wij u graag over het proces dat in de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden en de resultaten ervan. Uiteraard krijgt u ook een antwoord op de vraag ten aanzien van de (hoogte van) budgetplafonds. En geven we u een doorkijk naar het vervolg.

Het proces

De tijd heeft vanaf januari 2017 niet stilgestaan. Met 18 aanbieders (die samen ca. 90% van het jeugdhulpbudget representeren) zijn gesprekken gevoerd over de mogelijke transformatiekansen binnen de jeugdhulp en de potentiële kostenreductie die deze plannen kunnen realiseren. Deze aanbieders hebben hun ideeën en plannen daarnaast ook verwoord in een transformatieplan, waarna met een aantal indieners van deze plannen verdiepende gesprekken hebben plaatsgevonden. In ca. twee maanden is er een groot aantal gesprekken gevoerd, plannen geschreven én besproken. U heeft ruimte gemaakt in uw agenda en gaf daarmee prioriteit aan deze opgave.

Dit betekent voor ons als gemeenten een goede stap in het partnership dat wij zoeken in de 'oplossing' van lastige dilemma's waarvoor we nu allemaal staan. Voor zowel deze gesprekken als uw plannen willen wij u hartelijk danken!

De resultaten

Onze gezamenlijke inspanningen hebben een schat aan informatie opgeleverd. We hebben een beeld gekregen van de zogenaamde 'transformatieknoppen' en de mogelijkheden die er zijn om onze kinderen ook in de toekomst kwalitatief goede zorg te kunnen bieden. Zelfs wanneer budgetten ons dwingen tot prioritering en het maken van keuzes.

Maar we staan pas aan het begin. Sterker nog, de financiële situatie zal in de komende jaren niet verbeteren en de prognoses laten eerder nog een verslechtering van de financiële situatie zien. Na de verkenningen en eerste ideeën wordt nu meer dan ooit daadkracht gevraagd. De basis ligt er. Deze is verwoord in de bijgevoegde "richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017 ML West".

Samenwerking in Midden-Limburg

In de samenwerking tussen de zeven gemeenten in Midden-Limburg zijn het afgelopen jaar verschillen in visie aan het licht gekomen. Dit zal vooral gevolgen hebben voor de verwerving van jeugdhulp vanaf 2018, via een verschillende methodiek. Ook bij de inkoop 2017 (met name rondom het aanpassen van budgetplafonds) zijn verschillen gebleken tussen de zeven gemeenten. De subregio's realiseren zich terdege dat dit van betekenis is voor de aanbieders. De sub regio's zullen blijven afstemmen om zoveel mogelijk te voorkomen dat u onnodig belast wordt.

Budgetplafonds

De colleges van de gemeente Leudal, Nederweert en Weert hebben besloten de budgetplafonds voor 2017 op te hogen naar het niveau van de voorlopige realisatie 2016 (gegevens gemeenten per 1 maart 2017) en de schaalgrootte van plafonds aan te passen van lokaal niveau naar niveau van Midden-Limburg West.

Omdat wij een publiek maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben in de ontwikkeling van de werkelijke kosten moeten wij op korte termijn nadere afspraken maken over de monitoring van deze werkelijke kosten, wetende dat dit zowel bij u als bij ons extra inspanningen gaat vergen. Wij gaan er van uit dat u begrip heeft voor deze verantwoordelijkheid en vanuit dit begrip meewerkt aan de monitoring.

Het vervolg

Het bijgevoegde plan is voor ons daarmee een belangrijke opmaat voor het vervolg, het werk dat nu moet worden verzet. Op dit moment buigen wij ons over een voor alle betrokkenen zo effectief mogelijke vorm voor dit vervolg. Wij zullen u hierover op korte termijn nader informeren.

Wij hopen u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd, bedanken u nogmaals voor uw bijdrage tot op heden en zien uit naar een even zo vruchtbare samenwerking in de (nabije) toekomst.

Met vriendelijke groet,

Namens de colleges van Burgemeester & Wethouders van de gemeenten Midden-Limburg West

De contractmanager Midden-Limburg West,

Jos Verheesen

Aan de gemeenteraad van de gemeente Weert
Wilhelminasingel 101
6001 GS WEERT

Weert, 28 maart 2017

Onderwerp : Jeugdhulp, Wmo-begeleiding en samenwerking Midden-Limburg West

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze brief willen wij u informeren over de verwerving (inkoop en subsidiering) 2017 van de Jeugdhulp, de verwerving van Jeugdhulp en Wmo-begeleiding 2018 en de samenwerking in de regio Midden-Limburg West.

1. Verwerving Jeugdhulp 2017

Financiële tekorten

Tijdens de inkoop van de Jeugdhulp voor 2017 is gebleken dat de gemeenten Midden-Limburg geconfronteerd werden met (grote) financiële tekorten, (op regionaal niveau) vooral als gevolg van het nieuwe verdeelmodel van de middelen. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de verschillen tussen de zeven gemeenten groot zijn. De gemeente Weert heeft een geraamd overschot.

Besloten is om budgettair neutraal in te kopen op het niveau van de individuele gemeente en in het eerste kwartaal 2017 met de aanbieders te onderzoeken hoe te komen tot een vermindering van kosten en gebruik van de Jeugdhulp in het licht van de transformatie en behoud van kwaliteit.

In het eerste kwartaal van 2017 is met 18 aanbieders een gesprek gevoerd (die samen circa 90% van het jeugdhulpbudget representeren), de meeste van deze 18 aanbieders hebben een plan van aanpak ingediend waarop met enkele aanbieders een tweede ronde gesprekken is geweest.

Op basis van alle input van de aanbieders, de vastgestelde beleidskaders en de prille ervaring met het huidig stelsel is de conclusie getrokken dat het goed is om koersvast te blijven. Waar mogelijk gaan we lopende of reeds voorgenomen beleidsactiviteiten versnellen of aanscherpen en er worden enkele nieuwe activiteiten ingezet.

De opbrengsten staan beschreven in "de richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017", vastgesteld door het college op 28 maart 2017.

Budgetten 2017

De meeste aanbieders hebben aangegeven dat de budgetplafonds zoals deze nu zijn opgenomen in de contracten niet voldoende zijn voor 2017 en zelfs niet voldoende zijn voor de lopende trajecten. Ook is aangegeven dat het hanteren van budgetplafonds per gemeente betekent dat het budgetplafond (dat al veel te laag is) nog sterker onder druk staat omdat er geen substitutie kan plaatsvinden tussen de gemeenten. Met andere woorden, wat men eventueel bij gemeente A niet nodig heeft omdat er minder vraag is, kan niet worden ingezet bij gemeente B waar meer vraag is.

Conclusie met betrekking tot de budgetten 2017: de plannen van aanpak hebben nauwelijks input gegeven om te komen tot een kostenreductie binnen een jaar. Realisatie van kostenreductie zal een proces van meerdere jaren vergen. Daarom wordt voorgesteld de budgetplafonds voor 2017 op te hogen op basis van de realisatie 2016 en de schaalgrootte van plafonds aan te passen van lokaal niveau naar niveau van Midden-Limburg West.

Vervolg

De richtinggevende notitie inkoop Jeugdhulp 2017 geeft aanbevelingen op hoofdlijnen. De aanbevelingen zullen in de maand april uitgewerkt worden.

2. Verwerving 2018

Per 2018 andere werkwijze

In 2016 hebben we de richtinggevende notitie "Verwerven in de transformatie van het sociale domein 2018 en verder" vastgesteld. U bent hierbij in de gelegenheid geweest om wensen en bedenkingen te uiten. Met het vaststellen van deze notitie is gekozen voor een andere wijze van de verwerving van Jeugdhulp en Wmo-begeleiding.

Bij de verwerving vanaf 2018 wordt uitgegaan van:

- Alle inzet van professionele ondersteuning dient gericht te zijn op maximale zelfredzaamheid en/of participatie, binnen de mogelijkheden van de burger;
- Regie ligt waar mogelijk bij de cliënt, als dat niet mogelijk is neemt een professional dit tijdelijk over;
- Gemeenten gaan deze ondersteuning verwerven op basis van cliëntgerichte resultaten;
- Gemeenten en aanbieders kiezen hierbij voor vereenvoudiging door middel van het verwerven op basis van profielen;
- Aanbieders krijgen meer ruimte én meer (financiële) prikkels om flexibeler invulling te geven aan passende hulp; maatwerk in plaats van vooraf vastgestelde producten;
- Gemeenten gaan monitoren op resultaat.

Bovenstaande betekent in praktijk een omslag voor cliënten, de toegangsbepalers, de aanbieders en gemeenten. Ook betekent dit een aanzienlijke reductie van producten hetgeen leidt tot minder administratieve rompslomp en meer bewegingsvrijheid/flexibiliteit voor aanbieders om maatwerk te leveren.

Nieuwe inkoopprocedure 2018

Bij de keuze voor een passend inkoopmodel zijn bovenstaande uitgangspunten en uitspraken toegepast op de keuze voor een contractvorm en de daarbij passende aanbestedingswijze.

Het werken in twee fases lijkt het best te passen bij de geformuleerde uitgangspunten. In de eerste fase, de basisovereenkomst, worden inhoudelijke geschiktheidseisen aan aanbieders gesteld en worden keuzes voorgelegd voor de segmenten waarop kan worden ingeschreven. Een segment is een logische samenstelling van producten of andere gelijkheden waarbij op basis van een bepaalde set uitsluitingsgronden en geschiktheidscriteria, een bepaalde groep aanbieders/producten hoort. We maken onderscheid in 4 segmenten met ieder een eigen basisovereenkomst: Wmo-nieuwe taken, gespecialiseerde jeugdhulp, crisishulp en gedwongen kader.

De basisovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van 4 jaar.

In de tweede fase, de uitvoeringsovereenkomst, worden uitvoerings- en proceseisen aan aanbieders gesteld.

Toetredingswijze aanbieders

Voor de segmenten waar veel aanbieders verschillende producten aanbieden (segmenten Wmo en Gespecialiseerde jeugdhulp) worden alle aanbieders die voldoen aan de eisen die de gemeente stelt in de contracten, toegelaten. De toetreding is open, hetgeen wil zeggen dat aanbieders op elk moment tot de contracten kunnen worden toegelaten. Wel zijn de kwalitatieve eisen ten opzichte van 2014 aangescherpt waardoor meer zelfselectie zal plaatsvinden. Voorts zullen in de uitvoeringscontracten aanvullende procedurele voorwaarden worden gesteld die eveneens tot meer zelfselectie zullen leiden.

In de segmenten waar een beperkt aantal aanbieders opereert of specifieke diensten levert (crisishulp en gedwongen kader Jeugd) wordt aanbevolen om het aantal aanbieders én het aantal toetredingsmomenten te beperken tot eenmaal per jaar.

Vormgeving van partnership/relatie (dialoogmodel)

De wens voor het aangaan van een partnership/relatie met aanbieders blijkt niet alleen uit de duur van de basisovereenkomst, maar ook uit de wijze waarop gemeenten de relatie met aanbieders willen gaan inrichten. Om te transformeren is het van belang dat ook aanbieders een stem hebben in het ontwikkelingsproces. Hiertoe is in de basisovereenkomst de inrichting van een dialoogmodel opgenomen: de spelregels waarin gemeenten en aanbieders met elkaar afspreken hoe om te gaan met ontwikkelingsgerichte onderwerpen, die mogelijk kunnen leiden tot aanpassing van de contracten.

In het najaar van 2017 zullen wij u opnieuw informeren over de stand van zaken en het proces van verwerving Jeugdhulp en Wmo-begeleiding 2018 en verder.

3. Samenwerking

Intensivering van samenwerking

De gemeenten Leudal, Nederweert en Weert werken reeds jaren samen op het gebied van jeugdbeleid en de Wmo. Met de komst van de nieuwe taken voor gemeenten op het brede vlak van het sociale domein heeft deze samenwerking zich ontwikkeld van vrijblijvende afstemming naar gezamenlijke visie en gedeeltelijk gezamenlijke uitvoering met ruimte voor lokale inkleuring. Op 31 augustus 2016 hebben de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert hun samenwerking op het vlak van het sociale domein opnieuw bekrachtigd met een convenant.

Met betrekking tot de Jeugdhulp is de afgelopen jaren nauw samengewerkt tussen de sub regio's Midden-Limburg Oost en West. Er is gezamenlijk beleid ontwikkeld en uitgevoerd. Deze samenwerking is het afgelopen jaar onder druk komen te staan omdat er verschillen in visie zijn ontstaan over diverse aspecten van bedrijfsvoering of uitvoering van beleid. De verschillen zijn dermate groot geworden dat helder is dat de uitvoeringscontracten voor de aanbieders voor 2018 verschillend zullen zijn.

De drie colleges van Midden-Limburg West hebben besloten de samenwerking in de sub regio Midden-Limburg West te intensiveren zodat de sub regio West volledig onafhankelijk van de sub regio Oost kan functioneren.

Tegelijkertijd hoeft de samenwerking met Oost niet te stagneren als inhoudelijke uitgangspunten hetzelfde zijn, hierbij kan nog steeds samen opgetrokken worden. Concrete voorbeelden waarbij de samenwerking noodzakelijk/wenselijk blijft: Centrum Jeugd en Gezin Midden-Limburg, inkoop van de gesloten jeugdzorg, ontwikkeling kwaliteitskader, inkoop gecertificeerde instellingen.

Ook een eigen inkooporganisatie voor West kan nog steeds samen optrekken met de inkooporganisatie van Oost zodat de aanbieders niet teveel extra werk krijgen.

Voorstel aan de raad over verevening

Gemeenten sturen bij de Jeugdhulp op preventie, normaliseren en het leveren van passende hulp op maat voor gezinnen met kinderen. Hiernaast sturen gemeenten ook op betaalbare Jeugdhulp. Ondanks deze inspanningen zal gespecialiseerde Jeugdhulp nodig blijven. Daardoor kunnen de gemeenten nu en in de toekomst te maken krijgen met hoge kosten. Enkele trajecten voor een klinische behandeling kunnen tonnen kosten. Deze kosten zijn niet goed te beïnvloeden en te voorspellen.

Daarnaast hebben de gemeenten geen invloed op de baten, deze worden bepaald door het Rijk. In de afgelopen jaren is gebleken dat de koersvastheid van het Rijk bij het bepalen van het budget te wensen overlaat.

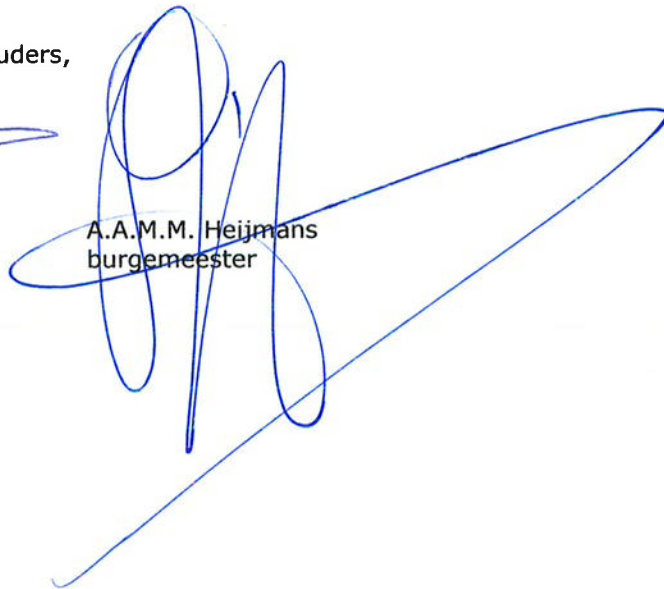
Uw gemeenteraad zal een voorstel krijgen om, op basis van het solidariteitsprincipe, binnen de sub regio West te gaan verevenen. Hiermee wordt het risico op financiële tekorten verkleind.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de TILS waar de collegevoorstellen (21 en 28 maart) over deze onderwerpen opgenomen staan.
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

G. Brinkman
waarnemend
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester